

ZAWARTOŚĆ OPRACOWANIA

1. WARUNKI TECHNICZNE

2. OPIS TECHNICZNY

- 2.1. PRZEDMIOT I ZAKRES OPRACOWANIA.
- 2.2. ADRES ZADANIA.
- 2.3. OKREŚLENIE INWESTORA I UŻYTKOWNIKA ZADANIA
INWESTYCYJNEGO
- 2.4. PODSTAWA OPRACOWANIA.
- 2.5. ISTNIEJĄCE UZBROJENIE TERENU.
- 2.6. WARUNKI WODNO-GRUNTOWE.
- 2.7. OPIS ROZWIĄZAŃ PROJEKTOWYCH.
  - 2.7.1. Charakterystyka dostarczanego gazu.
  - 2.7.2. Trasa.
  - 2.7.3. Budowa gazociągu z rur PE
  - 2.7.4. Średnice i materiał.
  - 2.7.5. Włączenia do istniejącej sieci gazowej
  - 2.7.6. Oznaczenie trasy gazociągu
  - 2.7.7. Oczyszczenie gazociągu
  - 2.7.8. Próba szczelności
- 2.8. BUDOWA SIECI I PRZYŁĄCZY GAZOWYCH Ś/C.
  - 2.8.1. Roboty ziemne
  - 2.8.2. Nawiązanie do sieci reperów
  - 2.8.3. Strefa kontrolowana
- 2.9. PRZEPISY BHiP.
- 2.10. ZABEZPIECZENIE PRZEJŚĆ I PRZEJAZDÓW
DLA RUCHU
- 2.11. ODBIORY BUDOWY SIECI I PRZYŁĄCZY GAZOWYCH
- 2.12. UWAGI DODATKOWE
- 2.13. OBLICZENIOWE NAPRĘŻENIE OBWODOWE DLA
PROJEKTOWANEGO GAZOCIĄGU
- 2.14. INFORMACJE O UWARUNKOWANIACH
ŚRODOWISKOWYCH
- 2.15. ZESTAWIENIE MATERIAŁÓW DO PRZEBUDOWY SIECI
- 2.16. ZESTAWIENIE MATERIAŁÓW WŁĄCZENIOWYCH

3. INFORMACJA DOTYCZĄCA BEZPIECZEŃSTWA I OCHRONY ZDROWIA

4. ZAŁĄCZNIKI

- 4.1. STRUKTURA ELEMENTÓW SIECI GAZOWEJ
- 4.2. KARTA KATALOGOWA ZAWORU DO NAWIERCANIA DAV

5. CZĘŚĆ RYSUNKOWA

- 5.1. PLAN ZAGOSPODAROWANIA – PRZEBUDOWA SIECI
GAZOWEJ W SKALI 1 : 500
- 5.2. PROFIL PODŁUŻNY SIECI GAZOWEJ odcinek: G1-G2, Tg1-G3
- 5.3. PROFIL PODŁUŻNY SIECI GAZOWEJ odcinek: Tg3-G4, Tg4-G5
- 5.4. SCHEMAT MONTAŻU RUROCIĄGU W WYKOPIE
W TERENIE ZIELONYM
- 5.5. SCHEMAT MONTAŻU RUROCIĄGU W WYKOPIE
POD JEZDNIĄ
- 5.6. SCHEMAT MIEJSCA WŁĄCZENIA Tg2, Tg3, Tg4

II. OPIS TECHNICZNY

DO PROJEKTU BUDOWLANEGO PRZEBUDOWY ISTNIEJĄCEJ SIECI I PRZYŁĄCZY GAZOWYCH Ś/C DLA OSIEDLA ZABUDOWY MIESZKALNEJ JEDNORODZINNEJ STARE POLE, ul. Prusa dz. nr 739/1, 808, 842 obr. STARE POLE

1. PRZEDMIOT I ZAKRES OPRACOWANIA.

Opracowanie zawiera projekt budowlany przebudowy istniejącej sieci gazowej średniego ciśnienia z rur Dn 40 PE wraz z trzema przyłączami Dn 32 i 40 PE w zakresie lokalizacji w pasie drogi gminnej ul. Prusa w Starym Polu. Zakres przebudowy wynika z projektu modernizacji nawierzchni ul. Prusa na dz.nr 739/1, 808, 842. Przebudowa sieci gazowej z przyłączami będzie wykonana w ramach prac modernizacyjnych układu drogowego.

Zakres przebudowy obejmuje budowę nowego odcinka sieci gazowej średniego ciśnienia, lokalizowanej w pasie chodnika z rur Dn 63 PE 100-RC pomiędzy punktami włączenia do starej sieci: G1, G2 i G3 oraz budowy odcinków trzech przyłączy gazowych średniego ciśnienia z rur Dn32 i Dn 40 PE100-RC od projektowanej sieci - do połączenia z istniejącymi rurociągami przyłączeniowymi poza kolizją obrysem projektowanej jezdni ul. Prusa na dz. 808.

Dobrana średnica nowego rurociągu sieciowego wynika z warunków technicznych przebudowy sieci i zabezpiecza perspektywiczną dostawę gazu dla kolejnych odbiorców lokalizowanych w rejonie zainwestowania.

Średnice rurociągów przyłączeniowych dostosowano do istniejących średnic rurociągów przyłączeniowych.

Zakres prac projektowych obejmuje:

- budowę sieci gazowej średniego ciśnienia z rur Dn63mm PE100-RC SDR 11 pomiędzy punktami oznaczonymi na planie zagospodarowania jako G1, G2 i G3, o łącznej długości L=113,5m;
- budowę przyłącza gazowych średniego ciśnienia z rur Dn32mm PE100-RC SDR 11 pomiędzy punktami oznaczonymi na planie zagospodarowania jako G5-Tg4 o długości L= 8m (połączenie z rurociągiem przyłączeniowym PE Dn 32mm).
- budowę przyłącza gazowych średniego ciśnienia z rur Dn40 mm PE100-RC SDR 11 pomiędzy punktami oznaczonymi na planie zagospodarowania jako G4-Tg3 o długości L= 8m 8m (połączenie z rurociągiem przyłączeniowym PE Dn 40mm).
- budowę przyłącza gazowych średniego ciśnienia z rur Dn32mm PE100-RC SDR 11 pomiędzy punktami oznaczonymi na planie zagospodarowania jako G6-Tg2 o długości L= 1m (połączenie z rurociągiem przyłączeniowym Dn 25 mm st.).

Sieć i przyłącza zaprojektowano zgodnie z warunkami przyłączenia do sieci gazowej wydanymi przez Polską Spółkę Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział w Gdańsku, znak: EE-EET/4960/587/2013 z dnia 18.12.2012 r.

Projektowana sieć i przyłącza gazowe ś/c znajdują się w I klasie lokalizacji zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 26.04.2013r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie. Dz.U. R.P. z dnia 04.06.2013 poz. 640”.

2. ADRES ZADANIA.

Projektowana do przebudowy sieć i przyłącza gazowe ś/c zostały zlokalizowane w obrębie Stare Pole, na działkach pod pasem drogi gminnej ul. Prusa, na dz. nr 739/1, 808, 842 w zarządzie Gminy Stare Pole.

3. OKREŚLENIE INWESTORA ZADANIA INWESTYCYJNEGO.

Inwestorem dla przedmiotowego zadania inwestycyjnego jest:

Gmina Stare Pole
ul. Marynarki Wojennej 6
82-220 Stare Pole

Sieć i przyłącza po przebudowie i odbiorach technicznych zostaną przekazane do Polskiej Spółki Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział w Gdańsku.

4. PODSTAWA OPRACOWANIA.

Podstawę opracowania stanowią:

- Wypis i wyrys z Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego wsi Stare Pole i Krzyżanowo uchwalonym Uchwałą Rady Gminy Nr XXVIII/213/2002, z dnia 7 października 2012 r., opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego Nr 25, z dnia 17 lutego 2003 r. poz 263;
- Warunki przyłączenia do sieci gazowej wydane przez Polską Spółkę Gazownictwa Sp. z o.o. znak: EE-EET/4960/587/2013 z dnia 18.12.2012 r.
- Mapa w skali 1:500 do celów projektowych z projektem planu zagospodarowania modernizacji układu drogowego;
- Uzgodnienia z inwestorem;
- Uzgodnienia z właścicielami uzbrojenia podziemnego
- Obowiązujące normy i wytyczne techniczno-projektowe, w tym:
  - Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 26.04.2013r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie. Dz.U. R.P. z dnia 04.06.2013 poz. 640.
  - Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 30.05.2000 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać obiekty inżynierskie. Dz. U. Nr 63 poz. 735 z dnia 03.08.2000r.
  - R.M.I. z dnia 12.04.2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i usytuowanie, Dz.U. nr 75 z 2002 r.
  - Ustawa Prawo Budowlane z dn. 07.07.1994 r.; Dz. U. 2006/156, poz. 1118 z późniejszymi zmianami;
  - Wytyczne projektowania i budowy sieci z rur PE ZSG-00-I-018 wydanie II z 2013r;
  - ZSG-00-I-001 Ochrona przeciwkorozyjna - Wytyczne do projektowania i montażu

- Wytyczne w/z izolacji odcinków stalowych rur ZSG-00-I-006 Ochrona przeciwkorozyjna. Zasady doboru i stosowania izolacyjnych materiałów powłokowych.
- Wytyczne w/z prowadzenia i dokumentowania prac spawalniczych ZSG-00-I-016 Wymagania w zakresie nadzoru, wykonawstwa i dokumentowania prac spawalniczych na stalowych sieciach gazowych
- ustawa z dnia 7.07.1994r. Prawo budowlane (Dz. U. 2006.156.1118 z późn. zmianami)
- Dz.U. M.B. Nr 4/89
- Katalogi producentów materiałów

5. ISTNIEJĄCE UZBROJENIE TERENU.

Teren objęty opracowaniem projektowym posiada następujące uzbrojenie techniczne:

- sieć wodociągową
- sieć kanalizacji sanitarnej;
- sieć kanalizacji deszczowej - układów lokalnych
- sieć kablowa telekomunikacyjna;
- sieć kablowa energetyczną;
- sieć gazowa średniego ciśnienia.

W terenie objętym opracowaniem projektuje się równolegle:

- sieć i przyłącza kanalizacji deszczowej.

Przed przystąpieniem do robót ziemnych należy uzgodnić z właścicielami uzbrojenia podziemnego szczegółowe usytuowanie istniejących urządzeń oraz uzyskać pozwolenie Urzędu Gminy W Starym Polu na prowadzenie robót w pasie drogowym.

6. WARUNKI WODNO-GRUNTOWE.

Od powierzchni terenu w zakresie przeznaczonym pod zabudowę zalega warstwa nasypów budowlanych o miąższości 0,3 do 0,5 m lub humusowe.

Na przeważającej części terenu pod nasypami zalegają w kolejności warstwy holocenijskich piasków oraz glin piaszczystych i piasków gliniastych, glin, łąw i glin pylastych.

Woda gruntowa występuje poniżej projektowanych urządzeń. Zaleca się jednak prowadzenie prac montażowych w okresie wiosenno-letnim, bez opadów ze względu na możliwość uplastycznienia gruntu.

W przypadku okresowego napływu wody opadowej wykopy należy odwodnić punktowo przy pomocy przenośnej pompy przeponowej, umieszczonej bezpośrednio w wykopie.

7. OPIS ROZWIĄZAŃ PROJEKTOWYCH.

7.1. Charakterystyka dostarczanego gazu.

Na teren zainwestowania projektowaną siecią i przyłączami średniego ciśnienia Dn63 PE100-RC oraz Dn32-40 PE100-RC, dostarczany będzie gaz ziemny o następujących własnościach w/g - PN-C-04753-E:

- ciężar właściwy $0,7342 \text{ kg/m}^3$
- gęstość względem powietrza – $0,5678$
- wartość opałowa – $34,33 \text{ MJ/Nm}^3$

Granica wybuchowości:

- dolna $4,9\%$ objętości gazu w powietrzu
- górna $15,4\%$ objętości gazu w powietrzu
- klasa temperaturowa w/g PN-83/E-08110-T1
- grupa wybuchowości w/g PN-84/E-09119-IIA
- temperatura zapłonu – 650°C

Gaz doprowadzany, jako nawoniony. Nawanianie jest prowadzone w istniejących stacjach I stopnia, zasilających w gaz miejscowość Stare Pole.

Ciśnienie paliwa gazowego w punkcie dostawy / odbioru minimalne $1,8 \text{ kPa}$ maksymalnie $2,5 \text{ kPa}$. Maksymalne ciśnienie robocze dla gazociągu średniego ciśnienia (MOP) = $0,5 \text{ [Mpa]}$

7.2. Trasa.

Trasa sieci została zaprojektowana pomiędzy wcinkami do istniejącego gazociągu ś/c Dn40mm PE w pasie drogi, ul. Prusa, w miejscach oznaczonych na planie zagospodarowania pkt. G1, G2 i G3.

Od miejsca włączenia sieć gazowa przebiegać będzie pod pasem chodnika na działkach Gminy Stare Pole, z przejściem poprzecznym pod pasem jezdni ul. Prusa w rurze ochronnej Dn 110 PE.

Od sieci projektuje się odgałęzienia trzech przyłączy Dn 32,40 PE do połączenia z istniejącymi przyłączami w pkt. oznaczonych na planie zagospodarowania jako G4, G5 i G6. Przyłącza w zakresie planowanej przebudowy zlokalizowane będą na dz. nr 808 należącej do Gminy Stare Pole.

Przebudowywane przyłącza doprowadzone będą do punktów połączenia z istniejącymi rurociągami połączeniowymi poza projektowanymi jezdniami.

Gazociąg należy oznakować zgodnie z wymogami norm ZN-G-3001 do 3004 taśmą ostrzegawczą PE koloru żółtego o szerokości $0,2 \text{ m}$.

7.3. Budowa gazociągów z rur polietylenowych (PE)

Budowę rurociągów z rur PE należy prowadzić w oparciu o normy i przepisy jak dla rur stalowych, stosując równocześnie:

- Wytyczne projektowania i budowy sieci z rur PE ZSG-00-I-018 wydanie II z 2013r;

Zastosowane rurociągi gazowe muszą posiadać certyfikat zgodnie z Dz.U. Nr 5/2000.

Odcinki proste gazociągu należy wykonać z rur Dn63mm, Dn40mm, Dn32mm i Dn25mm PE100-RC – (kolor żółty) SDR 11. Do połączeń i zmiany kierunków stosować kształtki posiadające wymagane atesty i dopuszczenia do stosowania na terenie Polski.

W miejscach projektowanych włączy przyłączy gazowych Tg2, Tg3 i Tg4 należy zamontować na gazociągu zawory do nawiercania DAV PN 10 z wydłużonym przyłączem do nawiercania pod ciśnieniem PE 100, SDR 11, np. firmy FRIALEN o średnicach odpowiednio 63/32 mm (nr kat. T-615 341) i 63/40 (nr kat. T-615 342). Zawory DAV FRIALEN d63 można zgrzewać z rurami PE typoszerogu SDR 11.

Przy budowie gazociągu występują następujące rodzaje połączeń:

- elektrooporowe – połączenia rur z kształtkami
- PE/stal – połączenia rur PE z rurami stalowymi.

Wykonawca robót powinien posiadać sprzęt do wykonywania w/w połączeń. Szczegóły technologiczne wykonania połączeń wykonawca musi uzgodnić przed rozpoczęciem robót z Rejonem Gazowniczym w Elblągu, stosując następujące zasady ogólne:

- Łuki poziome i pionowe wykonywać wykorzystując naturalną elastyczność rur PE. Minimalny promień gięcia jest zależny od średnicy rury i temperatury otoczenia (wytyczne IGNiG)
- Przy wykonywaniu łuków z wykorzystaniem naturalnej elastyczności rur należy zwrócić szczególną uwagę na przygotowanie podłoża i obsypki z piasku drobnoziarnistego. Z wykopu należy usunąć ostre przedmioty: kamienie, cegły.
- Na tabliczkach informacyjnych do oznaczenia trasy gazociągu należy umieszczać napis PE.
- Przy wykonywaniu prac budowlano-montażowych należy przestrzegać przepisów BHP.

7.4. Średnice i materiał.

Przebudowie poddane będą tylko rurociągi z rur PE.

Gazociąg i przyłącza gazowe należy oznakować zgodnie z wymogami norm ZN-G-3001 do 3004 taśmą ostrzegawczą PE koloru żółtego o szerokości 0,2 m.

Skrzyżowania oraz zbliżenia przyłącza do istniejących kabli energetycznych i telefonicznych zabezpieczyć rurami ochronnymi ϕ 100 system AROT wg PN-E/86-05125 zakładanymi na kable i zabezpieczonymi przed osiadaniem w gruncie.

7.5. Włączenie do istniejącej sieci gazowej.

Zgodnie z warunkami PSG sp. z o.o. projektowaną sieć należy włączyć do istniejącego gazociągu średniego ciśnienia Dn40PE. Przed wykonaniem przełączeń sieć gazową w zakresie planowanej przebudowy należy unieczynnić

stosując zaciski hermetyczne na rurach Dn 40 mm PE za miejscami włączeń. Połączenia z istniejącą siecią zaprojektowano na podstawie ustaleń z Rozdzielnią Gazu w Malborku, przez mufy redukcyjne:

- w pkt. G1 : mufa redukcyjna elektrooporowa 63/40 PE,
- w pkt. G2 : mufa redukcyjna elektrooporowa 63/40 PE,
- w pkt. G3 : mufa redukcyjna elektrooporowa 40/32 PE,
- w pkt. G4 : mufa redukcyjna elektrooporowa 32/25 PE,
- w pkt. G5 : mufa redukcyjna elektrooporowa 32/25 PE.

W miejscach wykonywanych zacisków stosować do uczynnienia sieci mufy elektrooporowe 40PE.

Wykonanie włączenia projektowanego gazociągu do istniejącej sieci należy zlecić do wykonania właścicielowi sieci.

W miejscach włączenia do n owej sieci odcinków projektowanych przyłączy należy

7.6. Oznaczenie trasy gazociągu

Oznakowanie trasy gazociągów powinno być zgodne z wymaganiami normy ZN-G-3003.

Nad gazociągiem na warstwie obsybki należy ułożyć taśmę ostrzegawczą z tworzywa PE koloru żółtego, a nad rurociągiem – drut lokalizacyjny (Cu 1,5mm²), zgodnie z wymaganiami normy ZN-G-3004.

7.7. Oczyszczenie gazociągów przed oddaniem do eksploatacji

Przed rozpoczęciem prób wytrzymałości odcinki gazociągów winny być oczyszczone od wewnątrz z wszelkich zanieczyszczeń nagromadzonych w czasie budowy zgodnie z instrukcją ZSG-01-I-01 „Instrukcja postępowania przy odbiorze gazociągów (w tym przyłączy gazowych)”.

Czyszczenie gazociągu podlega odbiorowi przez inspektora nadzoru i użytkownika gazociągu.

7.8. Próba szczelności.

Próbę szczelności i wytrzymałości rurociągiów gazowych należy wykonać zgodnie z PN-92/M-34503 i Rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 26.04.2013r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie. Dz.U. R.P. z dnia 04.06.2013 poz. 640. Gazociąg z tworzyw sztucznych powinien być poddany ciśnieniu nie mniejszemu niż iloczyn współczynnika 1,5 i maksymalnego ciśnienia roboczego, a jednocześnie większemu co najmniej 0,2MPa od ciśnienia roboczego. Ciśnienie próby nie powinno być mniejsze niż $P_{pr} = 0,21$ MPa dla gazociągów niskiego ciśnienia. Ostateczny czas próby szczelności i jej parametry należy uzgodnić z dostawcą gazu.

Przed przystąpieniem do próby gazociąg należy przedmuchać sprężonym powietrzem o ciśnieniu 0,1 Mpa.

Powyższe czynności wykonywać w oparciu o procedurę Pomorskiej Spółki Gazownictwa Sp. z o.o. ZSG-01 „Przyjmowanie do użytkowania gazociągów” oraz zgodnie z instrukcją ZSG-01-I-01 „Instrukcja postępowania przy odbiorze gazociągów (w tym przyłączy gazowych)”.

Próby ciśnieniowe powinno przeprowadzać się po stabilizowaniu temperatury czynnika próbnego; czas stabilizacji wynosi 4h przy próbie z użyciem sprężarki, 2h przy próbie bez użycia sprężarki. Czas próby dla rurociągu o średnicy do 250mm, powinien co najmniej 24h. czas próby ciśnieniowej przyłącza może być skrócony do 1h., ciśnienie takie same jak dał sieci gazowej. W przypadku, gdy medium próbnym jest powietrze, należy zapobiec zanieczyszczeniu rurociągu wodą i olejem ze sprężarki oraz nie dopuszczać, aby temperatura powietrza nie przekraczała 40°C.

8. BUDOWA SIECI I PRZYŁĄCZY GAZOWYCH Ś/C.

8.1. ROBOTY ZIEMNE.

Roboty ziemne należy wykonywać ręcznie, zgodnie z normą PN-69/B-06050 i BN-83/8836-02 oraz w oparciu o Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 26.04.2013r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie. Dz.U. R.P. z dnia 04.06.2013 poz. 640

Minimalna głębokość ułożenia rur gazowych z PE wynosi 0,8 m (licząc od górnej krawędzi rury do powierzchni terenu).

Wszystkie napotkane urządzenia podziemne należy traktować jako czynne.

Roboty budowlane należy prowadzić zgodnie z obowiązującymi normami Dz. Urz. Nr 4/89-Zarządzenie nr 47 oraz BN-81/897606 i warunkami bhp.

Wykopy powinny być wykonane bez naruszenia podłoża.

Na dnie wykopu należy wykonać podsypkę z piasku oczyszczonego z zanieczyszczeń. Granulacja piasku powinna wynosić 0,8 mm. Dopuszczalna jest zawartość 15% kamyków o wymiarach 8-20 mm . Grubość podsypki piaskowej wynosi 10 cm .

Rury po ułożeniu należy obsypać piaskiem do wysokości 20 cm ponad wierzch rury. Podsypkę i obsypkę piaskową należy zagęścić.

8.2. NAWIĄZANIE DO SIECI REPERÓW.

Wszystkie rzędne podane w projekcie odnoszą się do sieci reperów niwelacji ogólnopństwowej.

8.3. STREFA KONTROLOWANA

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki Dz.U. R.P. z dnia 04.06.2013 poz. 640 dla gazociągów układanych w ziemi i nad ziemią powinny być wyznaczone na okres eksploatacji gazociągu strefy kontrolowane. Dla

przedmiotowej sieci i przyłączy średniego ciśnienia wyznacza się strefę kontrolowaną o szerokości 1 m, której linia środkowa pokrywa się z osią rurociągu. W strefach kontrolowanych nie należy wznosić budowli, urządzać stałych składów i magazynów materiałów, sadzić drzew oraz nie powinna być podejmowana żadna działalność mogąca zagrozić trwałości gazociągu podczas jego eksploatacji.

9. PRZEPISY BHiP.

Przy budowie sieci z PE występują następujące zagrożenia:

- możliwość zapłonu lub wybuchu gazu przy pracach na czynnych gazociągach lub przy nagazowaniu sieci;

W związku z powyższym należy stosować następujące zalecenia dodatkowe oprócz zasad obowiązujących dla rurociągów stalowych:

1. Przewody elektryczne zasilające elektronarzędzia muszą być typu OW lub OP i spełniać normy branżowe.
2. Agregat prądotwórczy musi być obsługiwany przez przeszkolonego pracownika, zgodnie z fabryczną instrukcją obsługi.
3. Nie wolno używać nie sprawnych elektronarzędzi.
4. Stanowisko zgrzewania musi być zlokalizowane w odległości minimum 50 m od linii napowietrznej i słupów elektroenergetycznych.
5. Przed wykonaniem prac na nagazowanych gazociągach rur z PE, należy z jego powierzchni odprowadzić ładunek elektrostatyczny przez zwilżenie rury szmatą nasyoną wodą z detergentem i uziemienie rury. Szmatą musi łączyć rurę z wilgotną ziemią przez okres wykonywania pracy.
6. Przy napełnianiu gazociągu gazem lub upuszczaniu gazu zabrania się używania jako końcówki odprowadzającej gaz w powietrze – rury z PE z uwagi na możliwość zapłonu gazu przez powstający ładunek elektrostatyczny. Należy stosować końcówki z rur stalowych z uziemieniem.
7. Przy nagazowaniu gazociągów PE wszystkie prace należy traktować jako niebezpieczne z koniecznością przestrzegania zakładowych, szczegółowych instrukcji BHiP.

10. ZABEZPIECZENIE PRZEJŚĆ I PRZEJAZDÓW DLA RUCHU KOŁOWEGO

I PIESZEGO.

Roboty budowlane związane z budową sieci prowadzone będą m.in. w pasach dróg gminnych. Na czas prowadzenia robót w pasie drogowym planuje się częściowe zamknięcie ruchu kołowego.

Aby umożliwić pieszym bezkolizyjne poruszanie się w obrębie robót ziemnych i instalacyjnych, należy w miejscach krzyżowania się ciągów pieszych z wykopem ułożyć kładki dla pieszych z balustradą.

Roboty ziemne na terenie pasa drogowego oznakować zgodnie z „Instrukcją oznakowania robót prowadzonych w pasie drogowym” załącznik Nr 1 do Zarządzenia Ministrów Transportu i Gospodarki Morskiej oraz Spraw Wewnętrznych z dn. 03.03.1990r. –M.P. nr 24 poz. 184.

11. ODBIORY BUDOWY SIECI I PRZYŁĄCZY GAZOWYCH Ś/C Z RUR PE

Odbiory należy wykonywać w oparciu o obowiązujące instrukcje w Zakładzie Gazowniczym, w tym :

- ZSG-01-I-01. Instrukcja postępowania przy odbiorze gazociągów (w tym przyłączy gazowych);
- ZSG-00-I-017. Zasady przygotowywania dokumentacji odbiorowej sieci gazowej i elementów instalacji ochrony katodowej;
- ZSG-00I-017-Z01. Zasady sporządzania geodezyjnej inwentaryzacji powykonawczej.

Odbiory należy wykonywać w oparciu o obowiązujące instrukcje w Zakładzie Gazowniczym.

Przy odbiorze sieci wykonawca musi przedłożyć inwestorowi:

- projekt budowlany z rysunkami roboczymi uwzględniającymi zmiany dokonane w czasie budowy.
- atesty i aprobaty dla wbudowanych materiałów;
- dokumentację techniczną łączenia rur
- protokół ze sprawdzenia prawidłowości wykonania dna wykopu;
- protokół ze sprawdzenia prawidłowości ułożenia gazociągu w wykopie;
- protokół z zasypiania gazociągu z oznakowaniem taśmą z tworzywa sztucznego;
- protokół z oczyszczania gazociągu;
- protokół prób szczelności gazociągu;
- geodezyjną inwentaryzację powykonawczą;
- oświadczenie kierownika budowy o zgodności użytych pomocniczych materiałów budowlanych z normami;
- dziennik budowy
- uprawnienia do zgrzewania gazociągów – kserokopie.
- zgłoszenie zakończenia robót zarejestrowane w Powiatowym Inspektoracie Nadzoru Budowlanego.

12. UWAGI DODATKOWE

1. Przed przystąpieniem do robót ziemnych należy zawiadomić zainteresowane instytucje i właścicieli uzbrojenia podziemnego o przystąpieniu do robót w terminie 7 dni przed ich rozpoczęciem.
2. Trasa projektowanej sieci i przyłączy gazowych ś/c powinna być geodezyjnie wyznaczona w terenie.
3. Przed zasypianiem rurociągu należy wykonać inwentaryzację powykonawczą trasy i rzędnych gazociągu.
4. Wszystkie napotkane, niezainwentaryzowane instalacje traktować jako czynne. Powiadamiając o ich odkryciu ewentualnych użytkowników, uzgodnić z nimi sposób zabezpieczenia lub likwidacji.
5. Nieprzewidziane w dokumentacji sytuacje, które wynikną w trakcie wykonawstwa robót, będą wyjaśnione bezpośrednio w ramach nadzoru autorskiego po zgłoszeniu przez wykonawcę.
6. Podłączenie projektowanego gazociągu do istniejącego gazociągu należy traktować jako roboty gazoniebezpieczne zgodnie z jednolitą stanowiskową instrukcją budowy, eksploatacji i BHP dla Zakładów gazowniczych.

13. OBLICZENIOWE NAPRĘŻENIE OBWODOWE DLA PROJEKTOWANEGO GAZOCIĄGU

Dla $P_{\max} = 500 \text{ Kpa} = 0,5 \text{ Mpa}$

Zgodnie z PN-EN 921 + AC naprężenia obwodowe w ścianie gazociągu wywołane maksymalnym ciśnieniem roboczym obliczamy ze wzoru:

$$\sigma_t = P_{\max} \cdot \Phi_{z \min} / 2 \cdot e_{\min}$$

gdzie: $P_{\max}$ - maksymalne ciśnienie robocze

$$\Phi_{z \min} = \Phi_z - e_{y \min}$$

Φ_z - średnica zewnętrzna rury

$e_{y \min}$ - grubość ścianki minimalna

Dn63 PE.

$$\sigma_t = 0,5 \cdot (63 - 5,8) / 2 \cdot 5,8 = 2,47 \text{ MPa}$$

Zgodnie z RMG Dz.U. Nr 97 poz. 1055 naprężenia obwodowe gazociągu z tworzyw sztucznych, wywołane maksymalnym ciśnieniem roboczym nie powinny przekraczać iloczynu wartości minimalnej żądanej wytrzymałości i współczynnika wynoszącego dla I i II klasy lokalizacji - 0,5.

$$0,5 \text{ MRS} = 0,5 \cdot 8 \text{ MPa} = 4 \text{ MPa}$$

Zatem spełniony jest warunek:

$$\sigma_t = 2,47 \text{ MPa} < 0,5 \text{ MRS} (4 \text{ MPa})$$

De=32 PE.

$$\sigma_t = 0,5 \cdot (32 - 3,0) / 2 \cdot 3,0 = 2,42 \text{ MPa} < \text{MRS} \cdot 0,5 = 8 \cdot 0,5 = 4,0 \text{ MPa}$$

Zgodnie z RMG Dz.U. Nr 97 poz. 1055 naprężenia obwodowe gazociągu z tworzyw sztucznych, wywołane maksymalnym ciśnieniem roboczym nie powinny przekraczać iloczynu wartości minimalnej żądanej wytrzymałości i współczynnika wynoszącego dla I i II klasy lokalizacji - 0,5.

$$0,5 \text{ MRS} = 0,5 \cdot 8 \text{ MPa} = 4 \text{ MPa}$$

Zatem spełniony jest warunek:

$$\sigma_t = 2,42 \text{ MPa} < 0,5 \text{ MRS} (4 \text{ MPa})$$

14. INFORMACJE O UWARUNKOWANIACH ŚRODOWISKOWYCH

Planowana inwestycja nie jest zaliczona do przedsięwzięć wpływających na pogorszenie stanu środowiska naturalnego zgodnie z rozporządzeniem R.M. z 09.11.2004 r. § 3 ust. 1 pkt. 72a (Dz.U. nr 257 poz. 2573 z późn. zm.) i niewymagana jest dla niej decyzja środowiskowa.

Budowa projektowanego rurociągu będzie zadaniem krótkotrwałym, planowanym na 4 tygodnie. Inwestycja dotyczy zabudowy mieszkalnej, 1-rodzinnej poza

terenem intensywnej zabudowy, przy niewielkiej uciążliwości dla mieszkańców stałych.

Prace budowlane ograniczą się do pasów dróg. Planowana budowa nie spowoduje wycinki drzew ani krzewów. Prace budowlane prowadzone będą w systemie 8-godzinny, w godzinach dziennych. Istniejące drzewa i krzewy w sąsiedztwie planowanych robót zostaną zabezpieczone płótkami i siatkami. Oddziaływanie na środowisko sprowadzi się do emisji spalin i hałasu generowanych przez pracujące na budowie środki transportowe i sprzęt (koparka, agregat pompowy).

Oddziaływanie to nie będzie większe od oddziaływania wywołanego przez środki transportowe (samochody) występujące w aktualnym tle.

Planowane roboty nie będą generowały odpadów budowlanych. Odcinane końcówki rur będą wykorzystywane w innych miejscach. Odpady socjalne powstające na budowie, wymagające zagospodarowania będą pochodzić z czynności fizjologicznych pracowników. Na budowie planuje się ustawienie przenośnych kabin WC typ Toi Toi obsługiwanych przez specjalistyczną firmę.

Realizacja inwestycji nie spowoduje ograniczeń w użytkowaniu terenu, na którym jest zlokalizowana.

15. ZESTAWIENIE MATERIAŁÓW DO PRZEBUDOWY SIECI

Lp.	Nazwa materiału	Jedn. Miary	Ilość jedn	Rodzaj połączenia	Uwagi
1	Obejma z nawiertką i zasuwą Dn63/32mm typ. DAV	szt.	2		
2	Obejma z nawiertką i zasuwą Dn63/40mm typ. DAV	szt.	1		
3	Wrzeciono z obudową	kpl.	3		
4	Skrzynka uliczna do zasuw z oznaczeniem „GAZ”	szt.	3		
5	Kolano 90° elektrooporowe Dn63 do rur PE	szt.	1	ELEKTROOPOROWY	
6	Kolano 45° elektrooporowe Dn63 do rur PE	szt.	2	ELEKTROOPOROWY	
7	Trójnik elektrooporowy równoprzelotowy PE Dn63 do gazu	szt.	1	ELEKTROOPOROWY	
8	Rura PE100-RC Dn 63 SDR 11, kolor żółty do gazu	mb	113,5		
9	Rura PE100-RC Dn 40 SDR 11, kolor żółty do gazu	mb	8,0		
10	Rura PE100-RC Dn 32 SDR 11, kolor żółty do gazu	mb	9,0		
11	Rura PE100-RC Dn 110 SDR 11, kolor żółty do gazu (rura ochronna)	mb	7,0		
12	Rura PE100-RC Dn 90 SDR 11, kolor żółty do gazu (rura ochronna)	mb	14,5		
13	Manszety termokurczliwe do rur ochronnych PE 110/63	szt.	2		
14	Manszety termokurczliwe do rur ochronnych PE 90/40	szt.	2		

15	Manszety termokurczliwe do rur ochronnych PE 90/32	szt.	2		
16	Drut identyfikacyjny Cu 1,5 mm ² w izolacji DY	mb	132		
17	Folia PE szer. 0,2 m żółta	mb	132		
18	Tabliczka informacyjna na słupku stalowym R-2 z fundamentem betonowym	szt.	3		

16. ZESTAWIENIE MATERIAŁÓW WŁĄCZENIOWYCH

Lp.	Nazwa materiału	Jedn. Miary	Ilość jedn	Rodzaj połączenia	Uwagi
1	Mufa redukcyjna, elektrooporowa PE 63/40 mm (G1, G2, G3)	szt.	3	elektrooporowe	
2	Mufa po zacisku: elektrooporowa Dn40 do rur PE	szt.	3	elektrooporowe	
3	Mufa redukcyjna, elektrooporowa PE 40/32 mm (G4)	szt.	1	elektrooporowe	
4	Mufa redukcyjna, elektrooporowa PE 32/25 mm (G5, G6)	szt.	2	elektrooporowe	

Materiały użyte do wybudowania jak rury, kształtki, armatura itp. muszą być atestowane np.: Wavin, Friatec, Zawgaz, Metrix, Plastor – Głusków i inne.

Dopuszcza się zastosowanie materiałów, urządzeń, armatury itp. innych producentów niż podano w niniejszym opracowaniu, pod warunkiem zachowania równoważnych parametrów technicznych, zgodnych z aktualnie obowiązującymi w PSG. Sp. z o.o. instrukcjami i wytycznymi.

W przypadku rozwiązań, dla których w niniejszym opracowaniu przywołano normy, aprobaty itp. dopuszcza się rozwiązania równoważne wymaganiom opisywanym w przywołanych normach.

Opracował:

mgr inż. Adam Papaj

3. INFORMACJA DOTYCZĄCA BEZPIECZEŃSTWA I OCHRONY ZDROWIA

NAZWA ZADANIA:

Przebudowa sieci i przyłączy gazowych ś/c w ramach modernizacji układu drogowego ul. Prusa w Starym Polu na dz. nr 739/1, 808, 842 obr. Stare Pole

INWESTOR:

Gmina Stare Pole
82-220 Stare Pole , ul. Marynarki Wojennej 6

PROJEKTANT:

mgr inż. Adam Papaj
upr. proj. 1529/EL/90

Malbork – maj – 2014 r.

1. PODSTAWA OPRACOWANIA.

- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z 23.06.2003 r. w sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (Dz.U. nr 120, poz. 1126).
- Projekt budowlano-wykonawczy przebudowy sieci i przyłączy gazowych ś/c w ramach modernizacji układu drogowego ul. Prusa w Starym Polu na dz. nr 739/1, 808, 842 obr. Stare Pole.

2. CZĘŚĆ OPISOWA

2.1. Zakres robót dla całego zamierzenia oraz kolejność realizacji poszczególnych obiektów.

- budowa rurociągu gazowego
  - wykopy pod rurociągi bez szalowania
  - wykonanie podsypki piaskowej
  - wykonanie wcinki do istniejącej sieci gazowej
  - montaż rurociągów z armaturą
  - wykonanie obsypki
  - zasypanie wykopów z równoczesnym zagęszczeniem zasyпки
  - odtworzenie i uporządkowanie terenu po budowie

2.2. Wykaz istniejących obiektów budowlanych związanych z przedmiotową budową

Istniejące uzbrojenie podziemne.

2.3. Wskazanie elementów zagospodarowania terenu budowy, które mogą stwarzać zagrożenia bezpieczeństwa i zdrowia ludzi.

- Natrafienie w trakcie wykonywania wykopów na niezainwentaryzowane urządzenia, w tym sieci elektroenergetyczne lub niewybuchy.
- Składowanie materiałów przeznaczonych do wbudowania
  - materiały będą składowane centralnie w miejscu wyznaczonego zaplecza budowy oraz dowożone na bieżąco na kolejne odcinki budowy z zaplecza lub bezpośrednio od dostawcy.

2.4. Wskazania dotyczące przewidywanych zagrożeń występujących podczas realizacji robót budowlanych, określające skalę i rodzaje zagrożenia oraz miejsce i czas ich występowania

- Wejście osób postronnych na teren prowadzenia robót – możliwość wypadku;

- Praca w wykopach w trakcie układania podsypki i rurociągów oraz montażu armatury – możliwość zawalenia się ścian wykopów;
- Okresowe zablokowanie drogi dojazdowej do budynków na trasie sieci - możliwość zablokowania drogi ewakuacyjnej
- Praca w zasięgu oddziaływania maszyn budowlanych : dźwigu, koparki - możliwość okaleczenia
- Praca przy użyciu urządzeń niezbędnych do wykonywania określonych robót, jak: wiertarki, piły, spawarki, wciągarki ręczne i mechaniczne, pompy odwodnieniowe – możliwość porażenia prądem, oparzenia i okaleczenia.
- Możliwość pożaru spowodowana pracą przy nagazowanym rurociągu, w miejscu włączenia przyłącza do sieci gazowej.

2.5. Wskazanie sposobu prowadzenia instruktażu pracowników przed przystąpieniem do realizacji robót szczególnie niebezpiecznych

Ze względu na charakter warunków realizacji robót instruktaż ogólny musi być prowadzony przed przystąpieniem do pracy pracowników oraz instruktaż stanowiskowy osobny dla obsługi poszczególnych maszyn i urządzeń, które będą stosowane w trakcie budowy i musi obejmować następujące elementy:

INSTRUKTAŻ OGÓLNY OBEJMUJE:

- Przekazanie pracownikom jaki zakres i rodzaj robót będzie wykonywany w danym elemencie robót, rozdział zadań i odpowiedzialności dla poszczególnych pracowników;
- Zapoznanie pracowników zagrożeniami mogącymi występować podczas realizacji robót;
- Wyznaczenie stref zagrożeń;
- Zapoznanie pracowników z organizacją robót oraz organizacją transportu materiałów i organizacją komunikacji;
- Sprawdzenie i uzupełnienie w miarę potrzeb wyposażenia pracowników w sprzęt ochrony osobistej oraz odzież ochronną itp.
- Sprawdzenie sprawności i stanu technicznego sprzętu i narzędzi wykorzystywanych do wykonywania robót;
- Przeszkolenie pracowników w zakresie posługiwania się sprzętem i narzędziami (szczególnie dotyczy to pracowników, którzy po raz pierwszy będą używać danego sprzętu);

- Określenie zasad i sposobu zabezpieczenia terenu realizacji robót i używania sprzętu budowlanego.

INSTRUKTAŻ STANOWISKOWY OBEJMUJE:

- Sprawdzenie i uzupełnienie w miarę potrzeb wyposażenia pracowników w niezbędny dla poszczególnych pracowników, na danym stanowisku sprzęt ochrony osobistej oraz odzież ochronną itp.
- Sprawdzenie sprawności i stanu technicznego sprzętu i narzędzi wykorzystywanych do wykonywania robót na danym stanowisku – zapoznanie pracownika lub pracowników z instrukcjami obsługi urządzenia, do którego obsługi został przydzielony.
- Przeszkolenie pracowników w zakresie posługiwania się sprzętem i narzędziami, ze szczególnym zwróceniem uwagi na prawidłowość ich użytkowania.
- Instruktaż w zakresie przestrzegania zasad bhp dotyczących używania powierzonego do użytkowania sprzętu budowlanego oraz sposobu sprawdzenia jego sprawności i zabezpieczeń przed narażeniem zdrowia i życia w trakcie jego obsługi.

2.6. Wskazanie środków technicznych i organizacyjnych, zapobiegającym niebezpieczeństwom wynikającym z wykonywania robót budowlanych w strefach szczególnego zagrożenia zdrowia lub w ich sąsiedztwie, w tym zapewniających bezpieczną i sprawną komunikację, umożliwiającą szybką ewakuację na wypadek pożaru, awarii i innych zagrożeń

a/ Środki techniczne

- Sprzęt ochrony indywidualnej,
- Narzędzia i sprzęt budowlany (szalunki, drabiny, koparka, dźwig) sprawny technicznie i wykorzystywany zgodnie z jego przeznaczeniem, instrukcją użytkowania i zasadami bhp.
- Tablice informacyjne oraz barierki lub taśmy uniemożliwiające wejście osobom postronnym podczas wykonywania robót.

b/ Środki organizacyjne

- Zabezpieczenie miejsca wykonywania robót przed dostępem osób postronnych,
- postronnych trakcie realizacji robót musi być zapewniona komunikacja
- przejście umożliwiające w każdej chwili ewakuację osób,
- W przypadku realizacji robót uniemożliwiających zapewnienie drogi

ewakuacyjnej, na czas ich realizacji, powyżej wykonywanych robót nie mogą przebywać ludzie.

- Ustalić z pracownikami harmonogram realizacji poszczególnych elementów robót w tym robót o szczególnym zagrożeniu bezpieczeństwa, w celu wywołania szczególnej ostrożności przy wykonywaniu tych czynności.

3. POSTANOWIENIA KOŃCOWE.

Plan bezpieczeństwa i ochrony zdrowia na budowie sporządza się, jeżeli:

a/ w trakcie budowy wykonywany będzie przynajmniej jeden z rodzajów robót budowlanych wymienionych w ust. 2 art. 21 Ustawy Prawo Budowlane

b/ przewidywane roboty budowlane mają trwać dłużej niż 30 dni roboczych i jednocześnie będzie przy nich zatrudnionych, co najmniej 20 pracowników lub pracochłonność planowanych robót będzie przekraczać 500 osobodni.

Przy projektowanym obiekcie nie występują okoliczności określone w art. 21 Ustawy Prawo Budowlane i kierownik budowy nie jest zobowiązany do sporządzenia Planu BIOZ.

Sporządził projektant:

mgr inż. Adam Papaj
upr. 1529/EI/90

4. ZAŁĄCZNIKI

Oddział w Gdańsku	ZSG-00-I-021-F-01, wydanie 1 z dnia 02.09.2013	strona 1 z 1
--------------------------	--	--------------

STRUKTURA ELEMENTÓW SIECI GAZOWEJ

Zadanie pn:

**PROJEKT SIECI I PRZYŁĄCZY GAZOWYCH Ś/C DLA OSIEDLA ZABUDOWY
MIESZKALNEJ JEDNORODZINNEJ ZLOKALIZOWANYCH W STARYM POLU
PRZY UL. MICKIEWICZA NA DZ. NR 452, 474/1, 474/2, 474/4, 474/6 obr. STARE
POLE**

Gazociąg / przyłącze	DN	Długość	Materiał	Ulica	Pz ...- Pz ... /Nr bud. / Nr działki	Uwagi
☐ gazociąg	63	113,5m	☐ PE	Prusa	Dz. Nr 739/1, 808, 842	
☐ przyłącze	32	8,0 m	☐ PE		Dz. Nr 808	
☐ przyłącze	32	1,0 m	☐ PE		Dz. Nr 808	
☐ przyłącze	40	8,0	☐ PE		Dz. Nr 808	
☐ gazociąg ☐ przyłącze			☐ PE ☐ stal			
☐ gazociąg ☐ przyłącze			☐ PE ☐ stal			
☐ gazociąg ☐ przyłącze			☐ PE ☐ stal			
☐ gazociąg ☐ przyłącze			☐ PE ☐ stal			
☐ gazociąg ☐ przyłącze			☐ PE ☐ stal			
☐ inne			☐			

.....
Podpis projektanta

5. CZĘŚĆ RYSUNKOWA